

Teden gozdov v letu 2020 s sloganom Skrbno z gozdom!

Že vrsto let se pred začetkom poletja povežejo številne inštitucije, ki se ukvarjajo z gozdom in gozdarstvom ter v sodelovanju pripravijo osrednjo letno gozdarsko prireditev, poimenovano Teden gozdov. Namen letošnje je bil predvsem izpostaviti ustreznost obnašanja ljudi v gozdu in sledenje gozdnemu bontonu. Le-ta je nastal kot zgibanka Skrbno z gozdom leta 2018 in je dostopen na spletni strani ZGS. Na prvem mestu gozdnega bontona je bilo opozorilo, da gozda ne smemo uničevati in da so gozdno cvetje, gobe, plodovi in mah nujni za življenje gozda. V letu 2020 je bila zgibanka posodobljena in na prvem mestu opozarja, da ima vsak gozd lastnika. V gozdu smo tako gostje gozda in njegovega lastnika, ki nam glede na Zakon o gozdovih mora dopustiti prost dostop do svojega gozda.

V času epidemije se je obisk gozda povečal, predvsem mestnih in primestnih gozdov, kar je povzročilo tudi več negativnih vplivov na gozd in njegove prebivalce. Zato postajata gozdni bonton in slogan Skrbno z gozdom v času epidemije in po vsej verjetnosti tudi po njej še pomembnejša. Kot posebno pereče težave nespoštovanja gozdnega bontona je ZGS izpostavil smetenje in odlaganje odpadkov v gozdovih, vožnje z motornimi vozili v naravnem okolju in hojo zunaj urejenih poti, še posebno na območju gozdnih in pragozdnih rezervatov.

Zaradi poudarjene socialne funkcije v mestnih gozdovih in parkih imajo njihovi lastniki nekatere določene obveznosti. Predvsem morajo poskrbeti, da so poškodovana in potencialno nevarna drevesa pravočasno sanirana oziroma odstranjena. To je tudi ena od nalog arboristike – vede, ki pridobiva na veljavi, njen cilj pa so zdrava, estetska in varna drevesa v urbanem okolju. Za izpolnjevanje naštetih ciljev skrbijo arboristi različnih specializacij, kot so arborist svetovalec, negovalec dreves na višini in drevesni kontrolor. Pri negi drevesa je najpogostejši ukrep obžaganje, ki ga mora opraviti dobro usposobljen negovalec dreves na višini. Pogosti razlogi za obžaganje dreves so odstranitev odmrlih ali odmirajočih vej, izboljšanje strukture, estetika in zmanjšanje tveganja.

Pri drevesih v gospodarskem gozdu je bolj kot estetska vrednost dreves pomembna kakovost njihovega lesa. To je poleg vrstne in količinske razpoložljivosti lesa eden od ključnih podatkov, ki ga potrebuje lesno-predelovalna industrija za prilagajanje svojih tehnologij obdelave in predelave lesa. Gozdarji s pravilno nego gozda usmerjamo kakovost lesnih sortimentov, saj je kvaliteta lesa odvisna od izvajanja gozdnogojitvenih ukrepov ter naravnih danosti rastišča. Trenutno v naših gozdovih poteka ovrednotenje gostote lesa na stoječih drevesih. Gostota lesa je namreč eden od pomembnih znakov njegove kakovosti. V prihodnosti lahko pričakujemo bazo podatkov o gostotah in posledično kakovosti lesa v slovenskih gozdovih.

Mitja Skudnik in Polona Hafner